

ALEIX AGUILÀ, presentació de l'obra al programa de sala de l'espectacle al Teatre Nacional de Catalunya, 2018.

Diuen que *Guillem Tell* és una òpera maleïda. En dues representacions durant el segle XIX va sofrir atemptats en teatres importants d'Europa que van deixar un munt de víctimes al seu darrere. Un d'aquests va ser el del Liceu a mans d'un suposat anarquista que va llançar la bomba que dona nom a l'obra: la bomba Orsini. L'objectiu era clar: fer un atac directe a tota una classe hegemònica. El resultat d'aquell objectiu rebentaria, durant algunes setmanes, el somni del relat burgès, el que no permetia a la burgesia veure més enllà dels seus privilegis. Més enllà del somni, és clar, hi havia la realitat: l'esclavitud dels seus conciutadans obrers i treballadors. Aquella nit, però, no era una nit qualsevol al Liceu. Amb *Guillem Tell* s'estrenava la temporada. L'òpera liceística oferida a la burgesia idealitzacions èpiques, mites i relats que allunyaven l'espectador burgès d'una realitat molt més obscura per tancar-lo encara més en la seva bombolla autocomplaent i anestesiant. El burgès de l'època anava al Liceu no només

per mirar l'espectacle sinó també per exposar-se entre els seus. Per tant, anava al teatre a fer teatre, però també per mirar-se al mirall. Setmanalment, assistien a l'escenificació d'un relat fictici en el que volien veure's reflectits i en sortien amb el seu relat reforçat sense adonar-se que també es tractava d'una ficció. Orsini, tant la bomba com l'obra, vindria a simbolitzar aquest intent de rebentar la bombolla de relats i ficcions que no deixa veure l'injust desequilibri social que hi havia a la realitat. No és casualitat que *Guillem Tell* estrenés temporada el 1893. Era l'època en què la burgesia iniciava el procés de construcció nacional, i Guillem Tell —heroi romàntic que lluita per la llibertat del seu poble— buscava inspirar aquest moviment patriòtic. Aquest heroi llegendari s'enfrontava enmig d'una plaça al tirà opressor i aquest l'obligava a encertar amb una fletxa la poma que havia posat damunt del cap del seu fill.

Em semblava interessant com a motor dramaturgic la ironia que suposava que una societat burgesa, opressora d'una classe obrera, fos espectadora (i s'identifiqués) amb una obra en la que el seu protagonista s'encarava al poder establert. Però sobretot que la funció mateixa quedés interrompuda per l'atemptat d'algú que feia el mateix.

Inspirat en aquell tipus d'obres, que en certa manera servien i serveixen com a cortines de fum, escric *Orsini*, i si aquesta obra tingués un objectiu, potser seria el de fer qüestionar a l'espectador quins relats l'impedeixen veure la realitat, o bé, quins són els personatges que construïm en la nostra quotidianitat per voler pertànyer a una obra de teatre que ja considerem la nostra vida.